"Әлия Молдағұлова халықаралық әуежайы" АҚ
2025 жылғы 1 жартыжылдығы бойынша тұтынушылар мен өзге де мүдделі тұлғалар алдында бекітілген тарифтік сметалардың, бекітілген инвестициялық бағдарламалардың орындалуы туралы жыл сайынғы есебі

"Әлия Молдағұлова халықаралық әуежайы" АҚ
табиғи монополиялар субъектісі туралы жалпы ақпарат

"Әлия Молдағұлова халықаралық әуежайы" АҚ (бұдан әрі- Қоғам) табиғи монополия субъектісі болып табылады. Әуежай қызметтері мемлекет реттейтін қызметтерге, қоғамдық маңызы бар нарық қызметтеріне, реттелетін қызметтермен технологиялық байланысты өзге де қызмет бойынша қызметтерге бөлінеді.

Қоғам келесі қызмет түрлері бойынша:

Табиғи монополия субъектілері Мемлекеттік тіркелімінің республикалық бөліміне енгізілді:

1) Коммерциялық емес мақсаттарда және халықаралық бағыттар бойынша Қазақстан Республикасының әуежайларында техникалық қонуды жүзеге асыра отырып, Қазақстан Республикасының әуе кеңістігі арқылы транзиттік ұшуларды жүзеге асыратын авиатасымалдарға қызмет көрсетуді қоспағанда, әуе кемесінің ұшып көтерілуін және қонуын қамтамасыз ету;

2) Коммерциялық емес мақсаттарда және халықаралық бағыттар бойынша Қазақстан Республикасының әуежайларында техникалық қонуды жүзеге асыра отырып, Қазақстан Республикасының әуе кеңістігі арқылы транзиттік ұшуларды жүзеге асыратын авиатасымалдарға қызмет көрсетуді қоспағанда, әуе кемесінің авиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету;

3) Әуе кемесі қонғаннан кейін жолаушылар әуе кемесі үшін үш сағат және сертификатталған жүк пен жүк жолаушы әуе кемелерінің түрлері үшін алты сағаттан нормативтен тыс әуежайында өңдеуге (тиеуге немесе түсіруге) жататын жүк (пошта) болған кезде әуеайлақта тұрақ орнын беру;

4) Әуежайдың базалық әуеайлағында әуе кемесіне тұрақ орнын беру.

Қоғам табиғи монополия субъектілерінің мемлекеттік тіркелімінің жергілікті бөліміне келесі қызмет бойынша кіреді

1) Электр энергиясын беру және тарату.

Табиғи монополиялар туралы Заңға сәйкес 4-бап 10-тармақ мынадай реттелетін қызметтер төмен қуатқа жатады, өйткені бұл қызметтерден түсетін табыс 2023 жылғы барлық реттелетін қызметтердің 5% аспайды:

1. Әуежайда өңдеуге (тиеуге немесе түсіруге) жататын жүктер (пошта) болған кезде әуе кемелерінің сертификатталған жүк пен жүк-жолаушы үлгілері

үшін 6 сағат және жолаушылар үшін қонғаннан кейін 3 сағаттан артық әуе кемесіне тұрақ орнын беру;

2. Әуежайдың базалық әуеайлағында әуе кемесіне тұрақ беру;

3. Электр энергиясын беру және тарату.

Ішкі рейстерде қызмет көрсету Кәсіпкерлік кодексе сәйкес әуежай бойынша қоғамдық маңызы бар қызметтерге жатады, атап айтқанда:

- Жолаушыларды отырғызу - түсіру (телескопиялық басқыш арқылы);
- Жүк пен почтаны өңдеу бойынша қызметтер;
- Әуе кемелерін қарсы алу-шығарып салу бойынша қызметтер;
- Әуе кемелерін жанар-жағармай материалдарымен қамтамасыз ету бойынша қызметтер;

Тасымалдау процесін қамтамасыз ету мақсатында пайдаланылатын әуежай үй-жайларын жалға беру бойынша қызметтері.

1. 2025 жылғы 1 жартыжылдығы бойынша инвестициялық бағдарламаны орындау

2025 жылға бекітілген инвестициялық бағдарламаның барлық іс-шаралары толық көлемде орындалды (қосымша 1-кесте, 2-кесте).

2. Уәкілетті орган бекіткен 1 жартыжылдығы 2025 жылға арналған тарифтік сметалардың баптар бойынша орындалуы туралы ақпарат

(Қосымша 1-кесте 2-кесте 3-кесте 4-кесте 5-кесте)

Тариф саясаты

Қоғамға 2025 жылғы 1 қаңтардан бастап ҚР ҚМ АӘК 01.10.2024 жылғы № 60 бұйрығына сәйкес екі реттелетін қызметке шекті тарифтерді бекітті:

- Қазақстан Республикасының әуе кеңістігі арқылы транзиттік ұшуларды жүзеге асыратын авиатасымалдарға қызмет көрсетуді қоспағанда, ҚР әуежайларында коммерциялық емес мақсаттарда және халықаралық бағыттар бойынша техникалық қонуды жүзеге асыра отырып, әуе кемелерінің ұшуы мен қонуын қамтамасыз ету - ЕЖҰС-ң 1 тоннасына ҚҚС-сыз 2 638,74 теңге;
- Қазақстан Республикасының әуе кеңістігі арқылы транзиттік ұшуларды жүзеге асыратын авиатасымалдарға қызмет көрсетуді қоспағанда, Қазақстан Республикасының әуежайларында коммерциялық емес мақсаттарда және халықаралық бағыттар бойынша техникалық қонуды жүзеге асыра отырып, әуе кемелерінің авиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету - ЕЖҰС-ң 1 тоннасына ҚҚС-сыз 1 138,42 теңге;

2025 жылдың басынан бастап Қоғам төмен қуатқа қатысты реттелетін қызметтерге индекстеу әдісін қолдана отырып ұлғайтылған тарифтерді қолданады.

- әуе кемесіне нормативтен тыс тұрақ бергені үшін тариф сағатына 1 тонна ЕЖҰС үшін - 6,51 теңгені құрады;
- базалық әуеайлақта ӘК тұрақ орнын беру тарифі тәулігіне 1 тонна ЕЖҰС үшін – 68,41 теңгені құрады;
- электр энергиясын беру және тарату бойынша тариф 1 кВт үшін - 0,47 теңгені құрады.

2025 жылы әуе кемелерін пайдаланушылардың өтінімдері бойынша Ақтөбе әуежайында қызмет көрсету кезінде қоғамдық маңызы бар қызметтерге және техникалық құралдарды ұсыну бойынша тарифтерді көтерілген жоқ.

3. Реттеліп көрсетілетін қызметтердің сапа және сенімділік көрсеткіштерін сақтау туралы

Қоғамға 2025 жылға арналған инвестициялық бағдарламаны бекіту кезінде сапа және сенімділік көрсеткіштері бекітілмеген, себебі бекітілген инвестициялық бағдарламаның іс-шаралары негізгі құралдарды сатып алуды ғана қамтиды.

4. Табиғи монополия субъектісі қызметінің тиімділік көрсеткіштеріне қол жеткізу туралы

Қоғамға 2025 жылға арналған Инвестициялық бағдарламаны бекіту кезінде табиғи монополиялар субъектісі қызметінің тиімділік көрсеткіштері бекітілмеген, себебі бекітілген инвестициялық бағдарламаның іс-шаралары негізгі құралдарды сатып алуды ғана қамтиды.

5. Негізгі қаржы-экономикалық көрсеткіштері

2025 жылдың 1 жартыжылдығының қорытындысы бойынша кірістер:

- Коммерциялық емес мақсаттарда және халықаралық бағыттар бойынша Қазақстан Республикасының әуежайларында техникалық қонуды жүзеге асыра отырып, Қазақстан Республикасының әуе кеңістігі арқылы транзиттік ұшуларды жүзеге асыратын авиатасымалдарға қызмет көрсетуді қоспағанда, әуе кемесінің ұшып көтерілуін және қонуын қамтамасыз ету – 336 996,10 мың. теңге;
- Коммерциялық емес мақсаттарда және халықаралық бағыттар бойынша Қазақстан Республикасының әуежайларында техникалық қонуды жүзеге асыра отырып, Қазақстан Республикасының әуе кеңістігі арқылы транзиттік ұшуларды жүзеге асыратын авиатасымалдарға қызмет көрсетуді қоспағанда, әуе кемесінің авиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету –145 388,60 мың. теңге.

2025 жылдың бірінші жартыжылдығындағы қызметтерге **шығыстар орын алды**:

- Коммерциялық емес мақсаттарда және халықаралық бағыттар бойынша Қазақстан Республикасының әуежайларында техникалық қонуды жүзеге асыра отырып, Қазақстан Республикасының әуе кеңістігі арқылы транзиттік ұшуларды жүзеге асыратын авиатасымалдарға қызмет көрсетуді қоспағанда, әуе кемесінің ұшып көтерілуін және қонуын қамтамасыз ету – 244 116,40 мың.теңге;
- Коммерциялық емес мақсаттарда және халықаралық бағыттар бойынша Қазақстан Республикасының әуежайларында техникалық қонуды жүзеге асыра отырып, Қазақстан Республикасының әуе кеңістігі арқылы транзиттік ұшуларды жүзеге асыратын авиатасымалдарға қызмет көрсетуді қоспағанда, әуе кемесінің авиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету – 105 224,70 мың.теңге.

Қаржылық нәтиже:

- коммерциялық емес мақсаттарда және халықаралық бағыттар бойынша ҚР әуежайларында техникалық қонуды жүзеге асыра отырып, Қазақстан Республикасының әуе кеңістігі арқылы транзиттік ұшуларды жүзеге асыратын авиатасымалдарға қызмет көрсетуді қоспағанда, әуе кемелерінің ұшуын және қонуын қамтамасыз ету – 92 879,80 мың теңге;
- коммерциялық емес мақсаттарда және халықаралық бағыттар бойынша ҚР әуежайларында техникалық қонуды жүзеге асыра отырып, Қазақстан Республикасының әуе кеңістігі арқылы транзиттік ұшуларды жүзеге асыратын авиатасымалдарға қызмет көрсетуді қоспағанда, әуе кемелерінің авиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету – 40 163,90 мың теңге.

6. 2025 жылғы 1 жартыжылдықта реттеліп көрсетілетін қызметтердің көрсетілген көлемі

1. «Ұшақ-ұшуларға қызмет көрсету» - 2 393 рейс;
2. «Өңделген жүк пен пошта» - 3 395 тонна;
3. «Жолаушыларға қызмет көрсету» - 693 568 адам;
4. «Әуе кемесінің ұшуын және қонуын қамтамасыз ету» - 127 711 тонна ЕЖҰС;
5. «Әуе кемесінің авиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету» - 127 711 тонна ЕЖҰС;
6. Әуежайда өңдеуге (тиеуге немесе түсіруге) жататын жүктер (пошта) болған кезде әуе кемелерінің сертификатталған жүк пен жүк-жолаушы үлгілері үшін 6 сағат және жолаушылар үшін қонғаннан кейін 3 сағаттан артық әуе кемесіне нормативтен тыс тұрақ орнын беру –655,9 тонна ЕЖҰС/ сағатына;
7. «Әуежайдың базалық әуеайлағында әуе кемесіне тұрақ орнын беру» - 3 811 тонна ЕЖҰС/ тәулігіне;
8. «Электр энергиясын беру және тарату» - 1 037,39 мың кВтс

7. Реттеліп көрсетілетін қызметтерді тұтынушылармен жүргізілетін жұмыс туралы ақпарат

Авиациялық қызметтер маусымдық сипатта болады: навигацияның көктемгі-жазғы кезеңінде (КЖК) әуе кемелерінің (ӘК) рейстер саны ұлғаяды. Авиация қызметінің маусымдық сипаты ағымдағы қаржылық нәтижеге және Қоғамның жағдайына әсер етеді.

"Әлия Молдағұлова халықаралық әуежайы" АҚ қосымша көлемдерді тарту бойынша іс - шаралар жүргізілуде - Әлия Молдағұлова әуежайы арқылы рейстерді ұлғайту бойынша әртүрлі авиакомпаниялармен келіссөздер және шарттық хат алмасу жүргізілуде. Авиакомпанияға әуежай қызметтеріне тарифтер мен алымдар, авиаотын құны туралы ақпараттық хаттар үнемі жіберіліп отырады.

Қазақстан Республикасының транзиттік әлеуетінің дамуына, сондай-ақ Ақтөбе әуежайының ыңғайлы орналасуына (Азия-Еуропа әуе трассаларының қиылысы) байланысты авиакомпаниялардың қызмет көрсету сапасына қойылатын талаптарының өзгеруі бойынша үрдістер туындайды. Осы мақсатта қызметкерлерді қызмет көрсетудің қазіргі заманғы әдістеріне қайта оқыту жөніндегі іс-шаралар жүргізіледі, сондай-ақ әуе кемелеріне және жолаушыларға қызмет көрсету үшін қажетті арнайы және автомобиль техникасының, жабдықтарының паркін жаңғырту және жаңарту жүзеге асырылады..

8. 2025 жылғы қызмет перспективалары (даму жоспарлары) және Қоғамның басым бағыттары.

Қоғамның 2025 жылға және одан кейінгі жылдарға арналған міндеті қызмет көрсету сапасын, көрсетілетін қызметтердің толықтығын төмендетпей, қолда бар ресурстар кезінде ең жақсы нәтижелерге қол жеткізу, білікті персоналды сақтау болып табылады. Операциялық шығыстарды қысқарту, еңбек өнімділігін және Қоғам ресурстарын пайдалану тиімділігін арттыру, ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз ететін қызметтерді техникалық қайта жарақтандыру және сертификатталған талаптарды орындау.

Жоспардың орындалуын, қызметтердің іске асырылуын және Қоғамның инвестициялық бағдарламасының орындалуын жүйелі бақылау.

Ақтөбе әуежайы жолаушылар мен жүк рейстерінің санын арттыру бойынша белсенді жұмыс жүргізуде.

Айта кету керек, Ақтөбе әуежайы жаңа рейстерді ашу және қолданыстағы бағыттардағы жиіліктерді арттыру бойынша белсенді жұмыс атқаруда.

Мәселен,1 мамырдан бастап SCAT авиакомпаниясының еншілес компаниясы- «Оңтүстік Аспан» авиакомпаниясы Орал және Қызылорда бағыттарына аптасына екі рейстен тұрақты рейстер ашады.Сонымен қатар,жаз мезгілінде Шымкент бағытындағы рейстер саны аптасына 2 рейстен 6 рейске дейін ұлғаяды.

Сонымен қатар,ел Президентінің тапсырмасы бойынша Ақтөбе әуежайына жуктерді жинақтау және тарату бойынша бәсекеге қабілетті әрі сапалы қызмет көрсететін мультимодальды орталықтардың бірі болу міндеті жүктелген.Әуежай еліміздегі жүк айналымы бойынша жетекші әуежайлардың бірі болып табылады.

Қазіргі уақытта аптасына орта есеппен орта Түркия мен Біріккен Араб Әмірліктерінен 7 жүк рейсі орындалады.

«Әлия Молдагұлова атындағы халықаралық әуежай » АҚ ұшу массасына шектеу қойылмаган кез келген әуе кемесін қабылдауға дайын.

Өз тарапынан,әуежай қызметі мәселелері бойынша «Әлия Молдагұлова атындағы халықаралық әуежай» АҚ барлық бағыттарда,соның ішінде алыс шетел бағыттарына да әуе рейстерін қамтамасыз етуге және техникалық қызмет көрсетуге дайын.

Басқарма Төрағасының орынбасары **Исатаев М.А.**

ЭжҚТБ бастығы **Игнатенко Т.А.**